

Světová literatura od poloviny 19. století

MGR. N. POSSELOVÁ

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

George Orwell

VY_32_INOVACE_06_3_18_CJ

Gymnázium, SOŠ a VOŠ
Ledeč nad Sázavou

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Životopisné údaje a charakteristika autora

3

- 1903–1950
- anglický prozaik, esejista, novinář
- vlastním jménem Eric Arthur Blair
- pseudonym si zvolil podle anglické řeky
- pracoval u indické imperiální policie v Barmě (pro nesouhlas s imperiální politikou odešel)
- byl levicového smýšlení, ale kritik stalinismu
- účastnil se španělské občanské války
- za druhé světové války redaktor BBC

Zaměření díla

4

- tvorba společensky a politicky angažovaná
- využil své osobní zkušenosti a společenskokritické názory
- zabýval se soudobým stavem anglické společnosti
- bojoval za čistý jazyk, vystupoval proti špatné novinářině
- byl literárním kritikem
- psal reportáže a eseje

- **Farma zvířat**
 - alegorie totalitního režimu
- **1984**
 - antiutopie
 - názorně vylíčil metody sloužící ke zlomení vůle
 - popsal principy fungování totalitní vlády
 - vytvořil fiktivní jazyk newspeak

Tato dvě díla mu přinesla proslulost.

Farma zvířat

6

- novela
- alegorická skladba
- popsán vznik a praktiky totalitního režimu (stalinistický režim)
- výstižný popis prostředí i díky jazyku (politické fráze, zjednodušená hesla)

Ukázka

7

Kuliš s Napoleonem nechali přinést žebřík a opřeli jej o vrata stodoly. Vysvětlili zvířatům, že se jim po třech měsících intenzivního studia podařilo soustředit zásady animalismu do sedmi přikázání, která nyní napíšou na zeď. Tato přikázání jsou nezměnitelné zákony, jimiž se na farmě musí zvířata navždy řídit. S jistými potížemi (pro prase to není nic snadného) se Kuliš vyšplhal po žebříku a pustil se do práce, zatímco Pištík o pár příček níže držel plechovku s barvou. Přikázání psali na dehtovou zeď velkými bílými písmeny, která se dala přečíst ze vzdálenosti třiceti metrů, a zněla takto:

SEDM PŘIKÁZÁNÍ

Každý, kdo chodí po dvou nohách, je nepřítel.

Každý, kdo chodí po čtyřech nohách nebo má křídla, je přítel.

Žádné zvíře nebude chodit oblečené.

Žádné zvíře nebude spát v posteli.

Žádné zvíře nebude pít alkohol.

Žádné zvíře nezabije jiné zvíře.

Všechna zvířata jsou si rovna.

Otázky a úkoly

8

- 1. Označ literární druh: lyrika – epika – drama.
- 2. Označ literární formu: próza – poezie.
- 3. Označ žánr: povídka – novela – román – báseň – romaneto – pohádka – pověst – óda.
- 4. Napiš hlavní myšlenku díla.
- 5. Kdo byl původním majitelem farmy?
- 6. Proč došlo k tomu, že se farmy zmocnila zvířata?
- 7. Jak nazýváme dílo, kde se zvířata chovají a jednají jako lidé?
- 8. Kdo byl Napoleon, Kuliš a Pištík? Jaké byly jejich další osudy?
- 9. Proč si zvířata vytvořila své vlastní zákony?
- 10. Tyto zásady byly postupně porušovány. Proč?
- 11. Vyberte dvě ze zásad a doplňte, jak byly přetvořeny.
- 12. Vysvětlete pojmy: zásady animalismu
intenzivní studium
- 13. Jaký společenský systém je zde charakterizován?
- 14. Jaký je závěr díla?
- 15. Do jaké literatury toto dílo řadíme?

Použitá literatura

- ORWELL, George. *Farma zvířat*. Překlad Gabriel Gössel. Praha: Aurora, 2004, 148 s. ISBN 80-729-9075-6.
- ANDREE, Lukáš, Ivana DOROVSKÁ a Lenka ŠEBELOVÁ. *Literatura pro 3. ročník středních škol*. Vyd. 1. Brno, c2009, 3 sv. ISBN 978-80-7358-137-4.